

Jordmodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

#BBMARSCHEN

OKTOBER NR 10 2017

04

12

16

- 4 Nu är det nog, stoppa förlossningskrisen. Vi är värda mer!
- 12 Vrålet tystnar inte. Det har bara börjat. #bbmarschen
- 16 Patientens berättelse är en tillgång i undervisningen
- 21 UPOS om srh och srhr
- 22 Var tionde barnmorskestudent i Chile är kille
- 23 Unik kartläggning av bemanningsbranschen
- 24 The Kanungu Boys
- 28 Mammor och barn – i maktlöshetens centrum
- 32 Leder nappanvändning under första levnadsveckan till en sämre etablering av helamning och risk för kortare amningstid?
- 35 Förbundsnytt
- 36 Ordförande har ordet
- 38 Nya barnmorskor
- 39 Medlemsmöten

Emma Pettersson, Födelsevrålet.

Fotograf framsidesbild Elisabeth Ubbe www.elisabethubbe.se

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärlig utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

AB Huset Makalösa

Tryck

Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 10 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1

114 27 Stockholm

08-10 70 88

kansli@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

Garanterad lämplig vård vid graviditet, förlossning och amning

Jag vill bara att barnmorskan ska vara där när jag föder. Min barnmorska ska vara där. Hon ska vara där – annars kan jag lika gärna förlösa mig själv hemma.

● Några dagar efter Arg jävla riksmarsch mot BB-kaoset lyssnade jag på Karlavagnen om BB-krisen – hur märker du av den?

I radion pratade en mamma, en kvinna som fött barn. Hon hade känt sig ensam och tyckte att det hade varit svårt att ringa på klockan och be om ”hjälp” eftersom hon visste att barnmorskan hade mycket att göra. Kanske behövde andra födande kvinnor henne mer.

Kvinnan sa att hon hade klarat det utan större eller bestående besvär, men sa sig förstå att många kan få ett fruktansvärt trauma. Själv hade hon känt stress när det var dags att krysta och barnmorskan slutligen var hos henne på rummet. Hon kände att hon måste göra det NU och tog i för att få det gjort – tack gode gud så var det inte fler förlossningar just då – eftersom hon inte ville bli lämnad igen.

Enligt Kvinnokonventionen – FN 1979/1981 – ska konventionsstaterna säkerställa att kvinnor och män har samma tillgång till hälso- och sjukvård, inklusive familjeplanering. Kvinnor ska garanteras lämplig vård vid graviditet, förlossning och amning. Det gäller även landsbygdens kvinnor.

Barnkonventionen – som ska bli svensk lag – säger att varje barn har rätt till bra hälsa och rätt till sjukvård. Den säger också att traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas. Konventionsstaterna ska särskilt vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa tillfredsställande hälsovård för mödrar före och efter förlossningen. De ska också säkerställa att alla grupper i samhället, särskilt föräldrar och barn, får information om och har tillgång till undervisning om barnhälsovård och näringslära, fördelarna med amning, hygien och ren miljö och förebyggande av olycksfall samt får stöd vid användning av sådana grundläggande kunskaper. Samhället ska utveckla förebyggande hälsovård, föräldrarådgivning samt undervisning om och hjälp i familjeplaneringsfrågor.

FN:s Kvinnokonvention trädde i kraft 1981. Min barnmorska ska vara hos mig när jag ska föda. Är det för mycket begärt i Sverige år 2017?

#bbmarschen

#1födande1barnmorska

#förlossningsgarantinu

#cedaw

#srhr

Kvinnokonventionen

Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.
1979/1981
CEDAW

Nu är det nog, stoppa förlossningskrisen. Vi är värda mer!

Den senaste tiden har vi kunnat läsa om hur förlossningskrisen nu urartat totalt. Barnmorskor går på knäna på de proppfulla förlossningsavdelningarna där de har ansvar för flera kvinnor i aktivt förlossningsarbete samtidigt, kvinnor får inte plats på de sjukhus de vill föda på och flera hänvisas till sjukhus i andra städer och län. Samtidigt stängs förlossningsavdelningar runt om i landet och kurser i bilförlossning erbjuds. Gravida kvinnor oroar sig för om de ska få plats någonstans när det är dags, och oron har bevisligen varit befogad.

En arg jävla riksmarsch mot BB-kaoset arrangerades av Födelsevrålet; Sveriges enda brukarorganisation för födande innan, under och efter förlossningen, tillsammans med Cissi Wallin och Emily Comeau Hellsing.

#bbmarschen

Ropen skalla! BB för alla!

Sluta stänga ner för vi är värda mer!

**Vad vill vi ha? BB för alla!
Vad vill vi ha? BB för alla!
När? Nu! När? Nu!
När, när när? Nu, nu, nu!**

Vi har råd med bättre vård – säker förlossning och eftervård!

**Inte lyx att vilja mera!
Än att bara överleva!**

#bbmarschen 20 augusti 2017

Stockholm, Göteborg, Malmö, Kalmar, Örebro, Härnösand, Linköping, Uppsala, Enköping, Jönköping, Eskilstuna, Östersund, Vänersborg, Växjö, Sollefteå

För frågor eller mer information kontakta Födelsevrålet.

Vrålet tystnar inte. Det har bara börjat. #bbmarschen

FOTO ELISABETH UBBE

Lysna på kvinnor. Den 20 augusti 2017 hände något viktigt och historiskt. En arg jävla riksmarsch mot BB-kaoset arrangerades i Sverige. Människor samlades från norr till söder för att kräva god, säker och tillgänglig förlossningsvård för alla i hela landet. Kraven är inte nya. De har upprepats under flera års tid men det som är nytt är att nu vrålar kvinnorna.

● När nya barnmorskor inte vill eller vågar jobba är det lätt att förstå varför. Många erfarna barnmorskor säger också tack, men nej tack, oavsett storlek på bonusen. De orkar inte längre. Läget är på sina håll desperat. Det är motsatsen till ett långsiktigt och hållbart system som säkrar kompetens och patientsäkerhet.

Barnmorskor har kämpat och argumenterat länge nu. Vi har hänvisat till all den forskning som finns i hela världen om barnafödande. Vi har informerat och diskuterat på lokal nivå och på nationell nivå. Förlossningsvården och mödrahälsovården har också fått pengar av regeringen som idag går till en mängd välbehövliga och lovvärda projekt, men blev vi fler barnmorskehänder? Svaret är nej.

#BBMARSCHEN STOCKHOLM

Mia Ahlberg Eva Nordlund Marianne Weichselbraun

Förlossningsplatser saknas i många delar av landet. Kvinnor tvingas ut på långa bilfärder till närmaste klinik när de ska föda barn. Vi barnmorskor springer fortfarande mellan flera föderskor.

Det gör lika ont i hjärtat varje gång att lämna en kvinna som är i värkarbete och säga – jag kommer snart igen. Ring på klockan om du behöver mig. Och i mödrahälsovården sliter barnmorskor bara mer och mer med att lugna, trygga, lyssna och bygga upp tillit inför förlossningen och det kommande föräldraskapet. De gör sitt arbete med alldeles för lite tid till förfogande.

Vi orkar inte arbeta med evig samvetsstress för att inte räcka till. Vi vet att vi kan bättre om vi får jobba med hela vår kunskap och kompetens i lugn och ro.

Detta är en genusfråga. Kvinnor föder barn och vårdas till största delen av kvinnor.

Våra krav är lika kvinnornas krav. Tillgång till en barnmorska och en förlossningsplats inom rimligt avstånd. Det är bassjukvård. Enligt svensk standard borde varje kvinna få bästa tänkbara evidensbaserade vård och omhändertagande under graviditet, födsel och tiden efter. Det innebär rätt att välja kontinuitet med samma barnmorska eller lilla grupp barnmorskor under graviditet, födsel och eftervård om det är det som ger trygghet.

Det innebär också rätt att välja var man vill föda och att det finns en barnmorska som stöd.

Det är dags att agera, och det ska ske redan i höst.

Det handlar om hela vårdkedjan och all den vård som ges under graviditet, i samband med förlossningen och efteråt när barnet är fött. Det handlar om kvinnors och nyfödda barns hälsa och det är barnmorskans kompetens som behövs. Skapa kontinuitet i vården i form av olika vårdkedjor som hänger ihop. Bygg ut och organisera om eftervården. Garantera en föderska – en barnmorska. Då kommer barnmorskor att återvända. Det handlar inte längre primärt om lön. Barnmorskor vill ha förutsättningar för att kunna arbeta och ta hand om de kvinnor som är gravida och ska föda på bästa sätt.

Våra lösningar?

Vi har sagt det förut och vi säger det igen. En födande – en barnmorska.

- Fler förlossningsplatser. Olika vårdformer att välja på när det är dags att föda.
- Mindre barnmorskeledda enheter och kontinuerliga vårdkedjor.
- Mödrhälsovård, förlossningsvård och eftervård med samma grupp barnmorskor.

Med tillräckligt många barnmorskor i tjänst året runt löser sig inte bara sommarren. Då kan vi också ta emot fler barnmorskestudenter, så att vi i framtiden har några barnmorskor att anställa. Ha ett rimligt arbetstempo, möjlighet att stödja nya barnmorskor och använda all den seniora barnmorskans kompetens med följderna att barnmorskor vill och orkar stanna i vården. Utveckla vården för att ge kvinnorna och deras barn och familjer bästa vård. Det kräver rätt antal barnmorskor i tjänst året om för att bedriva det som vi kallar basvård!

**Lyssna på kvinnorna!
Det är dags nu.**

FOTO ELISABETH UBBE

*Mia Ahlberg*Ordförande
Svenska Barnmorskeförbundet*Eva Nordlund*Vice ordförande
Svenska Barnmorskeförbundet*Marianne Weichselbraun*Vice ordförande
Svenska Barnmorskeförbundet**Förlossningsvård**

"BB-vrålet tystnar inte" Debatt Dagens Samhälle Publicerad: 25 aug 2017

Mer från Arg jävla riksmarsch mot BB-kaosetfinns på Aktuellt Lokalföreningar [#bbmarschen](#) [barnmorskeforbundet.se](#)

[#bbmarschen](#)
[#1födande1barnmorska](#)
[#förlossningsgarantinu](#)
[#cedaw](#)
[#srhr](#)

20170919 En miljard per år till förlossningsvården

Den befintliga satsningen på förlossningsvården utökas med en miljard kronor per år i en femårig satsning, 2018–2022.

– Idag är många oroliga för om vården ska finnas där när man får barn. Därför är jag extra nöjd med att vi satsar rejält på förlossningsvården, och att en del av satsningen blir på neonatalvården. Vi investerar för att stärka vårt gemensamma samhällsbygge och göra vården bättre, säger socialminister Annika Strandhäll.

www.regeringen.se

En arg jävla riksmarsch mot BB kaoset

Smaka på den titeln. Kvinnor, män, barn, gamla och unga gick i långa tåg och ropade slagord för en bättre förlossningsvård. Det var en demonstration som pågick samtidigt på olika ställen i Sverige. Allt koordinerat och organiserat av två unga förbannade kvinnor, Cissi Wallin och Emily Comeau Hellsing i samarbete med Födelsevrådet som är Sveriges enda brukarorganisation för födande före under och efter förlossningen. Hur många tusentals människor som gick i hela Sverige vet jag inte med det var många och det var historiskt.

Jag gick i Stockholm och det var enormt mycket folk som deltog. Förutom brukare var det många barnmorskor och jag såg även några läkare. Engagemanget gick inte att ta miste på, det var hemmagjorda plakater och konstverk som symboliserade budskapet. Ropen skallade och tåget med människor som kom till Medborgarplatsen tycktes aldrig ta slut.

Förutom #bbmarschen har vi den senaste tiden nästan dagligen kunnat läsa om en förlossningsvård i kris. Jag har blivit uppringd av journalister flera gånger i veckan och vissa dagar har det känts som om jag sitter i telefonen i ett sträck. Det fortsätter även nu in under hösten fast inte riktigt lika intensivt. Alla vill ha en bit av kakan känns det som. Är all denna mediadebatt av godo?

” Att ställa patientgrupper mot varandra är problematiskt och helt fel om ni frågar mig.

Det jag vill skriva om är svårt och kommer i efterdyningarna av en intensiv mediabevakning. Det jag hör nu är att ”folk” börjar tröttna. Jag läser artiklar där olika patientgrupper ställs mot varandra. Äldre kvinnor som ligger på akuten och väntar på vård kontra friska födande kvinnor. Att resurserna inte är oändliga och varför ska de som skriker högst få mest. Jag läser att barnmorskor nästan börjar tycka att det är

Mia Ahlberg Förbundsordförande
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

” Jag antar att de som ställer olika grupper mot varandra i grund och botten tänker att pengarna inte räcker till för alla och att vi som arbetar på golvet ska ta ansvar för den ekonomiska situationen.

pinsamt med all mediadebatt. Är det verkligen så illa som det beskrivs frågar en sig. Jag har till och med hört att man ställer cancervård för små barn mot födande kvinnor i ett ekonomiskt perspektiv.

Att ställa patientgrupper mot varandra är problematiskt och helt fel om ni frågar mig.

Valet står inte mellan god vård för den äldre kvinnan, cancerbehandlingen för barnet eller en trygg vård för gravida och födande kvinnor. Det är basvård och det har alla rätt till. Jag antar att de som ställer olika grupper mot varandra i grund och botten tänker att pengarna inte räcker till för alla och att vi som arbetar på golvet ska ta ansvar för den ekonomiska situationen.

OK tänker jag då, visst, vi ska alla känna ansvar för våra skattemedel och använda dem på bästa sätt. Det är självklart på något sätt. Ska jag då som barnmorska eller kvinna vara tyst och inte påtala brister för att en annan patientgrupp inte heller har det bra? Ska jag tänka att pengarna inte räcker för alla och därför ska min patientgrupp inte få mer?

Det finns så mycket inom vården som kostar enorma pengar och som inte har ett pillervitt med den patientnära vården att göra. Börja spara där och sluta spara på de – till exempel barnmorskor – som faktiskt levererar den patientnära vården tänker jag.

I vår värld är det helt rimligt att alla kvinnor har en plats att föda på inom ett rimligt avstånd. Kvinnan ska vara trygg med att någon – barnmorskan – kommer att hjälpa henne under förlossningen – när hon behöver. Hon ska vara trygg och veta att vi – barnmorskor – har tid och ork för att bli bättre vad det gäller undvikbara skador. Rimligt är att den nyfärdiga barnmorskan har en erfaren barnmorskekollega som hen kan fråga och rådgöra med – när hen behöver. Allt för att ge kvinnor god, säker och trygg vård. Det är också ett rimligt krav att inte behöva skiljas från sin för tidigt födda bebis (nu sker det på grund av platsbrist på NEO eftersom det saknas neosjuksköterskor).

Jag tycker att det är otroligt viktigt att vi lyssnar på de kvinnor, män, barnmorskor, sjuksköterskor och läkare som säger ifrån. Istället för att tysta varandra genom att på något underligt sätt jämföra olika brister eller lidande, så kan vi ta ryggen på varandra och hjälpas åt. Bara genom diskussion och dialog blir det bättre.

Vi hörs,
Mia

TEMADAG

Framtidens mödrahälsovård

Onsdag 15 november klockan 10.00–16.00

Hörsal Jacob Berzelius, Karolinska institutet, Stockholm

Registrering och kaffe från klockan 09.00

Programmet är preliminärt.

Stepping up public health

Louise Silverton, Royal College of Midwives, Storbritannien

Jämlik vård och hälsa – vad innebär dagens hälsoskillnader för framtidens mödrahälsovård?

Margareta Kristenson, professor socialmedicin,
Linköpings universitet

Amning och psykisk hälsa

Christine Rubertsson, professor, Lunds universitet

Projekt Barnmorska hela vägen, Västernorrland

Ulrika Sjöstrand, verksamhetsutvecklare,
Västernorrlands läns landsting

Brister i vården efter förlossning, Socialstyrelsens utredning

Emma Lindgren, utredare, Socialstyrelsen

Framtidens mödravård inklusive eftervård – en modell för framtiden

Mia Barimani, med dr, förbundsstyrelsen och
Anna Vikström, med dr

Personcentrerad vård och hälsopromotion

Andreas Fors, sjuksköterska fil dr, GPCC Göteborg

Paneldebatt

Avgift: 500 kr.

Enkel lunch samt kaffe
för- och eftermiddag ingår.

Anmälan via mejl:

konferens@
barnmorskeforbundet.se

Ange: namn, mejladress,
fakturaadress med eventuellt
kostnadsställe och eventuella
allergier/specialkost.

Sista anmälningdag

1 november 2017.

Välkomna!